

ŠIAULIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „DRUGELIS“ ŠVIETIMO PAGALBOS VAIKUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių lopšelio-darželio „Drugelis“ švietimo pagalbos vaikui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Šiaulių lopšelyje-darželyje „Drugelis“ (toliau – lopšelis-darželis) švietimo pagalbos vaikams teikimo tikslus, uždavinius, pagalbos gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimo formas ir rūšis, logopedo, specialiojo pedagogo, socialinio pedagogo, judesio korekcijos specialisto, sveikatos priežiūros specialisto, mokytojų, vadovų veiklą, susijusią su vaikų socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžiančią didinti ugdymo(si) veiksmingumą..

2. Šis Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. V-319 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1129 redakcija), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950(2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1134 redakcija), Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1130 redakcija), Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-657 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija), Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663 657 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1133 redakcija), ikimokyklinio ugdymo mokytojo, priešmokyklinio ugdymo mokytojo, logopedo, specialiojo pedagogo pareigybių aprašais.

3. Švietimo pagalbos tikslai:

3.1. padėti įgyvendinti vaikų teisę į ugdymą;

3.2. užtikrinti veiksmingą vaikų ugdymąsi lopšelyje-darželyje;

3.3. sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei vaikų saugumui lopšelyje-darželyje.

4. Švietimo pagalbos uždaviniai:

4.1. užtikrinti vaikų saugumą lopšelyje-darželyje;

4.2. sudaryti sąlygas specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymui(si);

4.3. sudaryti sąlygas gabių vaikų ugdymui(si);

4.4. padėti vaikams adaptuotis lopšelyje-darželyje;

4.5. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

5. Švietimo pagalbos teikimo principai:

5.1. lygios galimybės – kiekvienam vaikui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

5.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems vaikams, kuriems jos reikia;

5.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos vaikams teikimo formomis;

5.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

5.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus vaiko problemas;

5.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

6. Švietimo pagalbos gavėjai – lopšelio-darželio vaikai, jų tėvai (globėjai), mokytojai, kiti lopšelio-darželio darbuotojai.

7. Švietimo pagalbos teikėjai – mokytojai, logopedas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas, judesio korekcijos specialistas, mokytojo padėjėjai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, lopšelio-darželio vadovai, Šiaulių miesto pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – PPT) darbuotojai, psichologai.

8. Švietimo pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su vaiku (vaikų skatinimas dalyvauti ugdomojoje veikloje; mokytojų, lopšelio-darželio vadovų pokalbiai; logopedo, specialiojo pedagogo, judesio korekcijos specialisto, socialinio pedagogo pratybos; ugdymas namuose);

9.2. darbas su grupe (grupinės konsultacijos, skirtos ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimui, logopedo pogrupiniai užsiėmimai ir kt.);

9.3. darbas su vaiko šeima (pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(si) procesui, tėvų (globėjų) ir lopšelio-darželio bendradarbiavimo stiprinimas);

9.4. darbas su lopšelio-darželio bendruomene (saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos aktyvinimas, mikroklimato gerinimas);

9.5. darbas su socialiniais partneriais (Šiaulių miesto PPT, vaiko teisių apsaugos skyrius, ir kt., siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą);

9.6. karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei laikotarpiu, pagalba teikiama nuotoliniu būdu.

10. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

10.1. konsultavimas (vaiko, vaikų grupės, mokytojų, tėvų (globėjų)), siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir ugdymosi erdvėje, padedant ugdytis, tinkamai elgtis, geriau pažinti save, padėti ugdymosi spragų turintiems arba gabiems vaikams;

10.2. ugdymo diferencijavimas vaikui ar vaikų grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek ugdymosi problemų turinčių vaikų ugdymui;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, laikytis sveikos gyvensenos reikalavimų;

10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

10.5. alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

10.6. pagalbos komandos telkimas lopšelyje-darželyje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti iškilusias problemas.

III SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

11. Vaikams, kurie mokosi kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, švietimo pagalba teikiama tiesioginiu būdu. Vaikams, kurie mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, švietimo pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) tiesioginiu būdu. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės), laikotarpiu švietimo pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) tiesioginiu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį. Jei švietimo pagalba

dėl objektyvių priežasčių neteikiama, pasibaigus ypatingų aplinkybių laikotarpiui, švietimo pagalba turi būti kompensuojama nustatant veiklos prioritetas, peržiūrint veiklų atlikimo laiką.

12. **Mokytojai** teikia švietimo pagalbą savo grupės vaikams:

12.1. rūpinasi jų asmenybės ugdymu(si) bei branda;

12.2. siekia pažinti vaikų poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdomąją veiklą;

12.3. domisi ir rūpinasi vaikų sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

12.4. suteikia vaikui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;

12.5. bendradarbiauja su švietimo pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;

12.6. informuoja tėvus (globėjus) apie išskylančias problemas;

12.7. padeda vaikams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, ugdymosi ir kt. problemas;

12.8. stebi, analizuoja tėvų (globėjų) bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(si).

13. **Logopedo, specialiojo pedagogo, judesio korekcijos specialisto, socialinio pedagogo pagalba** vykdoma, tėvų (globėjų) sutikimu ir kai lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija suderina švietimo pagalbos gavėjų sąrašą su Šiaulių miesto PPT, patvirtina lopšelio-darželio direktorius.

14. Skaičiuojant vaikus specialiojo pedagogo, logopedo etatui steigti, vaikas, turintis didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, prilyginamas dviem vaikams.

15. Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija turi teisę kreiptis į savivaldybėje vaiko teisių apsaugą užtikrinančią instituciją, kai vaiko tėvai (globėjai) neužtikrina vaiko teisių ir teisėtų interesų gauti reikalingą švietimo pagalbą.

16. **Logopedas:**

16.1. vienu etatu dirbantis logopedas teikia pagalbą ne daugiau kaip 30 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir / ar priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba;

16.2. teikia specialiąją pedagoginę pagalbą vaikams tėvų (globėjų) sutikimu. Švietimo pagalba vaikams teikiama ugdymo proceso metu specialiųjų pratybų forma (individualios, pogrupinės (2–4 vaikai));

16.3. tiria vaikų kalbą (tartį, foneminę klausą, žodyną, gramatinę sandarą, rišliąją kalbą);

16.4. nustato kalbos sutrikimų pobūdį;

16.5. planuoja veiklą kalbos sutrikimams šalinti, numato vaikų kalbos ir kalbėjimo korekcijos kryptis;

16.5. konsultuoja tėvus (globėjus) bei mokytojus.

17. **Specialusis pedagogas:**

17.1. vienu etatu dirbantis specialusis pedagogas teikia pagalbą ne daugiau kaip 24 specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams, ugdomiems pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga specialiojo pedagogo pagalba;

17.2. atlieka pedagoginį vaikų vertinimą, nustato vaikų žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programai bei įvertina pažangą;

17.3. bendradarbiaudamas su mokytojais, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų tėvais (globėjais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, pedagoginės psichologinės tarnybos specialistais, numato ugdymo tikslus ir uždavinius bei jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų poreikius bei galimybes, ir juos taiko;

17.4. padeda specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams įsisavinti ugdymo turinį (specialiojo pedagogo kabinete ar grupėje) ir lavina jų sutrikusias funkcijas, atsižvelgdamas į kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių vaiko gebėjimus, ugdymosi galimybes ir ypatumus;

17.5. pataria mokytojams, kaip pritaikyti specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams mokomąją medžiagą ir mokymo priemones, individualizuoti bei pritaikyti ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programas;

17.5. teikia metodinę pagalbą mokytojams, specialiųjų poreikių vaikų tėvams (globėjams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese, ir juos konsultuoja specialiųjų poreikių vaikų ugdymo klausimais.

18. Socialinis pedagogas:

18.1. koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą ir pats ją teikia, kai neužtenka mokytojo kompetencijos;

18.2. bendradarbiauja su mokytojais, kitais specialistais, lopšelio-darželio vadovais sprendžiant ugdytinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų, ugdant ugdytinių socialinius įgūdžius;

18.3. teikia pagalbą tėvams (globėjams, rūpintojams) ugdant savo vaiką (padeda geriau suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

18.4. vykdo prevencinę veiklą siekiant užtikrinti vaikų saugią ugdymosi aplinką, bei asmeninių, socialinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymąsi, taikant tikslingas priemones ir būdus;

18.5. esant poreikiui suteikia informaciją ugdytiniams ir jų tėvams apie intervencines programas.

19. Judesio korekcijos specialistas:

19.1. priklausomai nuo vaikų individualių savybių bei judesio ir padėties išsivystymo lygio (pagal pateiktas gydytojo pažymas ir rekomendacijas), organizuoja ir veda individualius ir grupinius judesio ir padėties korekcijos užsiėmimus;

19.2. saugo ir stiprina vaikų sveikatą, garantuoja vaikų fizinį ir psichologinį saugumą užsiėmimų metu;

19.3. bendradarbiauja su kitais lopšelyje-darželyje dirbančiais darbuotojais bei tėvais (globėjais) sudarant pritaikytas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas;

19.4. teikia informaciją, konsultuoja tėvus (globėjus), kitus įstaigoje dirbančius specialistus ikimokyklinio amžiaus vaikų, turinčių judesio sutrikimų ugdymo klausimais.

20. **Šiaulių m. pedagoginės psichologinės tarnybos** psichologai teikia psichologinę pagalbą pagal poreikį vaikams, jų tėvams (globėjams), lopšelio-darželio darbuotojams.

21. **Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas** dirba bendradarbiaudamas su lopšelio-darželio bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

21.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, vaikams, jų tėvams (globėjams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą vaikų sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

22.2. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.) lopšelio-darželio bendruomenei;

22.3. inicijuoja ir dalyvauja lopšelio-darželio sveikatinimo projektų (programų) rengime bei juos įgyvendinant;

22.4. teikia pagalbą vaikams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

22.5. skatina sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą.

23. Vaiko gerovės komisija:

23.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą vaikams, mokytojams, vaikų tėvams (globėjams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

23.2. atlieka vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas;

23.3. rengia individualius pagalbos planus švietimo pagalbos gavėjui (1 priedas) ugdymosi spragoms šalinti, aptaria pagalbos būdus.

24. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui:

24.1. gavęs informaciją iš mokytojų, suburdamas reikalingų specialistų komandą, operatyviai sprendžia problemą;

24.2. vykdo mokytojų, dirbančių su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais vaikais, ugdomąją priežiūrą;

24.3. koordinuoja vaiko gerovės komisijos darbą.

25. Vaikų ugdymosi pasiekimai nuolat stebimi ir analizuojami, todėl iškylantys sunkumai laiku identifikuojami.

26. Bendradarbiaujant švietimo pagalbos specialistams, mokytojams ir vaiko tėvams (globėjams) tariamasi dėl ugdymosi pagalbos teikimo.

27. Lopšelio-darželio darbuotojų bendradarbiavimas, pagalbos teikimo vaikui planavimas, aptarimas ir vertinimas, atsakingas tvarkos vykdymas užtikrina visapusišką pagalbos vaikui įgyvendinimą lopšelyje-darželyje.

SUDERINTA

Vaiko gerovės komisijos

2021 m. spalio 14 d. posėdžio protokoliniu nutarimu

(2021-10-14 protokolas Nr. VGK-7)

TVIRTINU:
 Šiaulių lopšelio-darželio „Drugelis“ direktorė

ŠIAULIŲ LOPŠELIS-DARŽELIS „DRUGELIS“

PAGALBOS VAIKUI PLANAS NR.

(plano vykdymo pradžia) (plano vykdymo pabaiga)

VARDAS, PAVARDĖ:	PROBLEMOS APIBŪDINIMAS:			
GIMIMO METAI:	TIKSLAS(-AI) PLANO ĮGYVENDINIMO LAIKOTARPIUI:			
GRUPĖ:				
PAGALBOS TEIKĖJAI	SIEKTINAS REZULTATAS	TIKSLO ĮGYVENDINIMO ŽINGSNIAI	PERIODIŠKUMAS	PASTABOS
Logopedas	.			
Specialusis pedagogas				
Grupės auklėtojas				
Socialinis pedagogas				
Judesio korekcijos specialistas				
Tėvai				

.....
 (tėvai (globėjai, rūpintojai), vardas, pavardė)

.....
 (parašas)

.....
 (Pagalbos vaikui plano koordinatorius, vardas, pavardė)

.....
 (parašas)

VGK pritarta
 202_--__-__ Nr. VGK-__

.....
 (VGK pirmininkas, vardas, pavardė)

.....
 (parašas)